

Передплата

на «РУСЛАНА» виносити:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 ар. (20 кор.)
 на пів року . . . 5 ар. (10 кор.)
 на чотирьох місяцях . . . 2 1/2 ар. (5 кор.)
 на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границю:

на цілий рік . . . 16 рублів
 або 36 франків
 на пів року . . . 8 рублів
 або 18 франків
 Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вірши ми олі і душі ми живши: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
 бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділей і руских свят о год. 6-ій пополудни.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровського (Хорунжини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереження. — Рекламациї неопечатані вільні від порта. — Оголошення звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесення по 15 кр. від стрічки.

† Мек Кінлі.

Президент Сполучених Держав Америки Мек Кінлі (Mac Kinley) згинув на завдані йому рани о 2 год. в ночі з п'ятниці на суботу. При секції показало ся, як доносить телеграма, що куля, яка перешла живіт, зранила горішню часть нирок і втворила в них запаленє, на яке президент поляг, по кількадевних муках.

Вільям Мек Кінлі уродив ся дня 28. червня 1844 в Нільс в стані Огіо. В році 1861. вступив до охотничого полку і дослужив ся на полях битв сецесийної війни ступня майора. По заключеню мира посьвятив ся правничим студиям, в р. 1867. отворив адвокатську канцелярию в Кантоні (Огіо), в р. 1877. увійшов, як представитель републиканської партії до конгреса Унії, де зазначив ся небавом як ревний покровитель торгівлі. В р. 1890 серед нечуваних борб в парламенті і серед суспільности Мек Кінлі перепер два звисні закони з 10. червня і 1. жовтня, які наложили величезні мита на заграничний довіз і через се забезпечили розвій всяких галузей промислу Сполучених Держав.

Ухваленє сих двох законів видвигнуло Мек Кінлі на чоло републиканського сторонництва, до якого належать всі великі промисловці Америки. Коли Мек Кінлі по кінці сесії вернув до своєї оселі, Кантону, вибрано його губернатором стану Огіо. Але і демократи не спали. В р. 1892. повалили при виборах дотеперішного президента Венямина Гарісона, який ішов на руку републиканській партії і переперли

вибір демократа Гровер Клевеланда. Однак американські промисловці, які надіяли ся знесеня згаданих «білів», ограничили продукцію своїх фабрик і тим викликали стагнацію у всіх відносинах Америки. Робучі маси не мали зарібку, до того неурожай підтив добробут фармерів, кредит став тяжкий, проявив ся брак грошей. В сей спосіб підготовили републикани боевище для виборів в р. 1886 і під кличем: «майор Мек Кінлі!» вийшли на нїм побідно. Мек Кінлі вийшов з урни дня 3. падолиста 1896 президентом і перенив управу републики дня 4. марця 1897.

Як тарифовий бій вславив імя Мек Кінлі на обох півкулях світа, бо визволив промисл Америки зпід пригнітаючої его европейської конкуренції, так не менше причинила ся до его популярности в Америці справа «освободження» Куби. Війна з Іспанією, яка вибухнула по знищеню корабля «Мен» в пристані Гаванни, достарчила американським підприємствам обильного зарібку, а легкі побіди над іспанською фльоатою окружили Мек Кінлі аврелею вибранця щасливої судьби. Навіть демократи стали тепер гуртом переходити в его табор підчас тих днів небувалого ентузіязму в Америці. Мек Кінлі станув на вершкуні своєї слави і популярности.

Але коли притих гамір воєнних побід і суспільність зачала спокійніше приглядати ся діяльности президента, стало ясно демократам, що він і его правительство не перестало бути партийним та вести діла на користь тих мільярдерів, з якими лучили їх інтереси і погляди. Шумно заповідана місія «освободження» Куби виявила ся заборчою війною в інтересі плянтаторів

тютюну, кави і цукрової тростини на Кубі і Порторіко. І з лона меншости народа, противної імперіялізмови, погноблюючому народи, та влучуваню народів до держави без наданя їм горожанських прав, виріс суперник Мек Кінлі в особі Вільяма Енікса Брйяна. При торічнім виборі президента вправді побідив Мек Кінлі свого контркандидата знатною більшостию голосів, але не злагодив нічим огірчення і майже фанатичної ненависти, яка розгоріла ся між широкими верствами демократії против него і его кліки мільярдерів.

Управу републики перейме віцепрезидент Росевельт, який вже вчера зложив присягу на конституцію. Ційлий кабінет подасть ся до димісії, щоби уможливити Росевельтові такий склад міністерства, якого він собі бажає. Однак, судячи по заяві Росевельта при зложеню присяги, що «полїтика, розвинена Мек Кінлієм, яка мала на ціли мир, розвій і честь вітчизни, повинна вести ся і на дальше» — в теперішнім складі кабінету не зайдуть жадні зміни.

Д О П И С Ь.

З Косівщини.

(Вибори до сейму в Косові).

Виборча фарса покінчена. Староста Сабат напевно надів ся за теперішні вибори гофратства. Ц. к. «німий» посол Залевекій вибраний — хоть niehonorowo, але ему zdrowo.

В день вибору, ранім уже досвітком, угандили виборчі гниєни по всіх корчмах і обрабляли виборців — під доглядом жандармів. Нюдив жандарм не сперечив їм «чесної роботи» за За-

28)

О. Я. Кониський.

Молодий вік Максима Одиця.

(Хроніка з давноминулого).

Від Кашенка Одинець довідав ся деяких подробиць про справу Гулака, Шевченка і вичих; знайшли ся у Кашенка у великій потайній схованці і «Сон» і «Кавказ» і «Послання» і деякі інші Шевченкові твори. Чимало в них задля молодого парубка було дечого неясного, що Кашенко охоче з'ясував, додаючи:

— Слаба моя голова задля певних коментарів Шевченкових творів і того задання, що становило собі Костомарівське товариство, а от колиб ви свізнали ся в Полтаві з Пільчиковом дак той би вам усе з'ясував... Ото — чоловік — дак так що голова! та він же під час того товариства перебував в Києві і сам належав до товариства, тепер він учительоє в кадетському корпусі.

— Як же він не понав в лабеті? дивовав ся зацікавлений Одинець.

— Не понав; бо вони не грали ся в канцелярию, реєстрів не вели і вельми язик держати за зубами.

Мені не дожить, а ваше покоління буде свідками і робітниками на тій ниві, яку виорали Костомарів і Шевченко з инчими; вжеж скасовання крпацтва — перша річ і невельми

воно далеко, не за горами; он-же на правобережю заведено інвентарі; таж перший ступінь скасовання крпацтва і не можна не гадати, що в тих інвентарях єсть хоч невеличкий відгук одної з ідей Костомарівсько-Шевченківського символу.

Близили ся різдвяні свята. Кашенкови треба було виїздити з ненею до міста. Одинець мусів і собі рушити в «Париж». Від Кашенка до Ляшенка дорога недалека: зимою і однокімь на два дні їзди.

Одинець возок Кашенко звелів поставити на копильчаки з легеньким половзем. Аби до «Парижу», а звідтіль до весни не пустять, говорив Кашенко, виражаючи Одиця.

В ночі на другий день, вже перед світом зняла ся хуртовина і досить таки замело путь; вайначе повакидада снігу в вибої. Одинець, переночувавши в Горобіївці, рушав повагом далі.

Коненя його, добре відпочавши на вісві в Искри да в Кашенка, не вважало на великий путь і потроху тупало. Ледви відїхав Одинець від Горобіївки верстов зо три, як вскочив в такий глибокий замет в вибоїні, що коник його не спроможен був вивести; і скільки Одинець не вовтузив ся, щоб виратовати сани з замету, нічого не вдїяв. Він став на тому, що випряг коня, привязав його до воза, щоб їв сіно, а сам усів ся на возі дождити, заким хто з людей їхати-ме, чи йти і поможе йому виратовати сани з замету. Недовго довело ся йому ждати; може за пів години підїхав верхи Кушнірив-

ський соцький Кузьма Глушко, що їхав у Горобіївку до станового. Одинець привитавши ся з Кузьмою, прохав у його запомоги.

— Гм! відповів Кузьма, придивляючи ся пильно до Одиця, до його возка і до його відлоги, облямованої червоном. Помогти; чому-ж не помогти подорожному, та на лихо у мене часу нема; бач, треба поспішати до станового; у нашому селі лиха пригода скоїла ся: в ночі панський чоловік повісив ся, дак треба подати швидче вістку у стан... вибач чоловіче!

Глушко хотів вже рушати, але Одинець почав знов його прохати, обцяючи «дату на могорич».

— Могорич — любовна річ, та кажу-ж тобі: ніколи мені, а коли хоч дак от як: Скоро одлепортую — я зараз прибіжу сюди і поможу тобі; вжеж — все одно мені сюдою треба вертати. А не то, скажу кому з людей, щоб прийшли виратовати тебе.

— Спаси-біг вам, дячку! мовив Одинець: алеж се довга річ, а тут холод починає прибирати... Будьте ласкаві! допоможіть; тут не забарне діло.

— Може й незабарне, та ніколи мені... І занесло-ж тебе в таке заметище; наче очей у тебе не було... Мабуть ти вперше їдеш по сему шляху і не відав, що тут і в літку отся вибоїна не висихає.

— Я не тутешній...

— Та се й видно; з відки-ж ти і куди тебе святий несе?

левским. Колиж о. Попель появил ся на улиці, дістав до «асистенції» двох жандармів, котрі крок в крок за ним ходили. Гиени виборчі толкнували се виборцям, що «той ніп можуть бути великий злодій, коли его пан староста казав вартувати аж 2 постенфірерам». Не чудуватись такий агітаторській бесіді, бож на час виборів в Галичині взагалі, а в Косівщині в особенности, устають всякі права божі і цісарскі.

Перед 8. год. з'являє ся на виборчій сали староста Сабат в товаристві своїх невідлучних трабантів: Беза, вахмайстра жандармерії і Бурси, косівського оптикаря. На сали «всяков диханіє»: писарі громадскі, жиди, жандарми, урядники староства і ради повітової, все в сумішк, виборці, чи невиборці. Се вже впало в око навіть хруневи гучулови, коли зауважав: «оги! ту жандармів, жидів і панів більше, як людей!» — Староста, стискаючи руки всяким, та шепнувши в ріжній стороні виборчої салі «всякому диханію» шось зрозумілого до ушка, оголосив початок виборів. По сім зараз секретар ради повітової навів 4 членів до комісії виборчої, котрих через «аклімацію» прийнято. О супротивленню ся не було й мови, бо, як вже сказано, жидів та панів було там більше, як людей. По відчитанню тих кількох уступів з ординації виборчої председателем комісії виборчої Бурсою (мужицким сном зпід Обертива, а тепер в коптусзу і ргзу карабелі) сичив ся один дискій ре: «nasz poseł, nasz poseł, p. Zalewski, p. Zalecki, p. Zabucki, niech żyje, wiwa-a-ajt!» Председатель виборчої комісії роздикував ся за се, через міру вдоволенія з великими уклонами: dziękuje, dziękuje... З якого powodu як-раз дякував п. Бурса іменем Залевського, читатель додумавсь з понизного. Догадують ся, що як-раз се нечех żyje nasz poseł, wiwa-ajt nas poseł було шептано на уш. Староста аж на дуже енергічне візване о. Попеля, щоби сю безличну агітацію сичив, що властиво маємо уже ц. к. посла іменованого, іменем котрого уже й председатель комісії виборчої подякував, що не маємо вже чого до вибору приступати, — процідив кризь зуби кілька навіть й ближним мало зрозумілих слів про завехане агітації.

Виборці пхають ся кризь лаву громадских писарів, жидів і жандармів і виборцям безцеремонно підповідав ся на голос: Залевский. Мужики-виборці або вибовкуют, або й ні: Залецкі, Залуцкі, а председатель комісії виборчої вже тубальним голосом подає: «на Jego Eksc. p. Filipa Zalewskiego, byłego ministra i namiestnika Galicyi». Колиж виборець подає голос на о. Попеля, то председатель ледви чутним голосом се

- В «Париж» їду, а сам здалека.
- Здалека кажеш?
- Здалека; у Кащенка був...
- Кащенко недалеко, верстов 20, а ти, кажеш: здалека... Гм! Дак чекай-же; я зараз або сам, або людей пришлю.

З сим словом соцький пустив коня на взаводи.

Соцький Глушко був чоловік темний, навіть трохи неспритомений і тороплений, за те швидкий і незвичайно справний і слухняний перед всяким начальством, найваче перед становим.

Того часу — коли темнота, причаєдненість духу і хабарництво пановали скрізь — таке начальство в селі, як становий, було і великою цацею, і ще більшою силою. Не то десятники і соцькі, а навіть голови волостні трепетом його трепетали; не було пана, щоб чи «з ласки» чи з остраху не давав становому хабаря, чи є у станового яке «діло» до пана, чи до полупанка, на те не вважали: «сьогодні нема, так завтра може бути, говорили люде, а без станового — не проживем; він завжді знайде причину присікати ся і потягти тебе, так лише-ж заздальгидь ублажить його душу».

Недавній наказ начальства, щоб пильно-препильно стежити за проїзжими та зочити, чи нема між ними яких людей небезпечних, шпигувів, — гвіздком сидів у Глушківій голові і Максим Одинець показав ся йому саме таким небезпечним подорожаним.

(Дальше буде).

визначає — а вже цілком відмінно поводить ся з о. Ник. Огоновским, кандидатом москвофільским, bo od czegoż sojusz, zakluczony pod kawkami? — Нюдин мужик, а навіть нюдин жид виборець не подав свій голос на Залевського в формі законно вимаганій. Лучилось, що один виборець з Хімчина вилепотів своє Залецкі, а місто карти легіт. подав візване на свідка до суду. Председатель комісії виборчої, здаєсь, під допитливим оком о. Попеля зауважив се і візвав виборця до віддання легітимацийної карти. Виборець, а може й невиборець, Бог его там знає, відповів, що не має такої карти. — «Ану пошукайте!» Перетрусив кишені, виймив паспорт на худобу, але рівнож не міг найти паспорт на худобу хрунівеку до вибору Залевського і відійшов з заявою: «я вже видай уперед казав, що такої карти не маю». Ту запав соломонський суд старости: «prawie go zapewnie znacie, więc komisya może ten głos uznać za ważny. Комісія признала важним, а одобрили се зараз всякі Іцки Маєр, Бергманн, Енглєр і др. в салі виборчій.

До хвилі віддання голосу о. Попелем була ще яка така контроля над легальністю вибору. Описля устає, бо п. Сабат ніє życzył sobie bytności ks. Porciela поблизу комісії виборчої, bo ks. oczami może agitować, а агітація, як можна собі досьпівати, дозволена лише wódką i kiełbasą. О. Попель не міг бути поблизу виборчої комісії а міг бути п. Козакевич почтмістр з Буг, свого часу обжалований о крадіж голосів з урни виборчої в часі виборів громадских. Такі то понятя легальности панують в Косівщині від Сабатівської ери.

Кожді вибори, а особливо до сойму і ради державної, повинні переводити ся в приличний спосіб, відповідні й повазі законодавчого тіла. Та се відай як усюди, так і в Косові — ріа devideria. Ту в часі виборів: курить ц. к. староста, курять члени комісії виборчої, курять агітаторигиени, курять жиди; жиди Енглєр и, Бергманн-и, Маєр-и і др., що то «ближше стоять п. старости», погоджають собі по сали виборчій в двох шапках, «бм-бум-кають», посивистують, не вважаючи на портрети в сали виборчій: цісаря, теперішного та бувших намісників і маршалків.

При теперішних виборах була бшезна, доси не бжвала агітація в сали виборчій за вибором Залевського. За о. Попелем не вільно було і одним словом писнути, бо... за то свобідно було агітувати за москвофілом о. Николаєм Огоновским, бож не пусто перебував я повіті і «вóдку» сичив Марков з можними сего повіту. За о. Огоновским агітував на сали виборчій о. Феодор Лісевич, посідатель золотого креста заслуги, почет. крилошанин, декан майже від уродження, а тепер косівський член ради шк. окр., асесор суда диециплінарного, комісар орд. в справах сервітутових, місто-председатель ради шк. окр. в Косові, дійсний совітник еписк. консисторії, парох в Старо-Кутах, — за дозволом староства член ради і виділу пов., звичайний председатель на «общих собраниях Народного дому», здаєсь нечлнний член Матиці і общества Качковского, — словом чоловік «маститий» у кацапів — може за те, що ніколи в раді та виділі повіт., в старостві та суді по засаді кацапській не відозве ся інакше, як по польски, одним словом чоловік, котрий «з засади» не дасть одного шелюга на яку ціль народну, бо «то все пусте». Уже у себе на храму (19/8 с. р.) агітував о. Лісевич против о. Попеля «волію на найгіршого Ляха» голосувати, як на Попеля». — О. Лісевич писав до святицників, щоби не голосували ні самі, ні їх виборці на о. Попеля, а навіть в сали виборчій до сего намавляв. О. Лісевич! осудить ви самі свій поступок! Таж в 1889 р. розщивав ся для солідарности за вами о. Попель, через що звів на себе дуже поганий і коштовний процес перед судом присяжных. Таж всі напасти, які о. Попель від Сабата з того часу аж по сьогодні знає, з вашої причини, бож Сабат не привичний до якоїсь опозиції! Ви самі о. Л. те найлучше знаєте, що кромі вашого голосу і страху ради, голосу ваших прихожан, ви би були тоді ні одного голосу не одержали. — Сею агітацією против о. Попеля добив ся о. Лісевич до решти так у мужиків, як і у духовенства, — і без того не поважали передше о. Л., а тепер ще й тим менше. Засумує ся о. пралат Литвинович, протектор о. Ник. Огоновского, котрого «за владі-

нія» родини Литвиновичів пок. еп. Куіловский відзначив мимо пламу з процесу Olgi Hrabar, засумуєсь, що о. Лісевич не вспів ні одного святицника на свій бік дістати! Славити Бога, Косівщину ще ледви почав точити московський рак — мимо «убіждений» Лісевичо-Сабатівських!

Селяньска бурса в Коломиї.

Писано у нас, щоби закладати дешеві селяньскі бурси для учеників. Коли стало чутно, що така селяньска бурса по раз перший, ще в шкільнім році 1900/1. в Коломиї стала отвореною о. Войнаровским, парохом в Балинцях, раджено заложателеви, щоби оголосив свої досвідченія в дневниках на пожиток загальний, але він задля великої праці і кореспонденції, вволив подати мені лише деякі подробиці, дотично сеї бурси, з дозволом описати їх в часописях.

На бурсу селяньську наймив дім недалеко гімназії, нарочно тому, щоби часто переходячі учителі з нехотя бурсу мали на оці. Чиншу платив 300 злр. В домі було умічених 19 хлопців, хотя місця було і на 30 — але більше учеників в своєї парохії не міг зібрати. Всі бурсаки суть з его парохії, отже добре ему знакоми. Хлопців брав спосібних з IV лодової, і з I гімназійної класи, бо в тій норі найбільше селяньскі діти потребують опіки, як також і длятого, що надзір над меншими учениками в початковій бурсі лекший.

Для домашнього дозору до вареня був наставлений старший гавда, котрий готовив їм страви, ті самі, що в дома у родичів щоденно їдять. Ся обставина заохочує і самих селян до давання своїх дітей до шкіль задля дешевости, бо материял, який би в дома спожили, споживають в бурсі. Виравді тримилевий довіз з Балинець до Коломиї міг збільшати кошти, але балинецькі гавди набули в Сопові за Коломиею 400 моргів ліса — то їдучи по дерево через Коломию до ліса, везуть живности до Бурси і окремих фір не потребують висилати.

Для унормованя доставки живности заряджено; щоби один гавда доставляв живности на цілий тиждень для всіх бурсаків, а опісля другі чергою. Скількість і рід живности визначає ся вперед і під вагою в селі віддає ся візникам — а в бурсі під вагою відбирає ся.

Гімназійна управа вповні задоволена і поступама і найлучшими обичаями бурсаків, як і їх шильностию. Добре би було, щоби в справозданню гімназійльнім, поміщувана була згадка про сю бурсу. В Коломиї придало би ся кілька таких селяньских бурс, щоби руску людність, численно збиту — при тім заможнійшу, як деінде, втягнути до шкільної науки, бо і так фреквенція абсолютно і релятивно менша в Коломиї, як в иньших руских гімназіях.

Преосв. Шептицкий, ще яко епископ станиславский, представляючи о. Войнаровского св. Отцю, Папі римскому в часі ювілею, представив его, як заслуженого коло народу.

І справді о. Войнаровский зрозумів і переводить се в діло, що будучність нашого народа передовсім лежить в его духовім і економічним піддвиженню. Добро є так ясне, що кожний піде за ним, як лиш ему вказати дорогу до него. А таку ціль вказав о. Войнаровский своїм парохіянам, і їм прибуло сил та охоти для стараня і праці задля своєї будучности і своїх дітей. З одної парохії 19 студентів! Коби то хоть сто таких діячів нашло ся на Галицкій Русі замість безчисленної хмари політиків, проєктовичів, агітаторів, що шумними фразами та пустими надіями дурять себе і других, а для будучини і сліду не оставлять зі своєї «голосної» діяльности.

Турист.

НОВИНКИ.

— Календар. Ві вторняк: гр.-кат. Вавили, Мойсея прор.; рим.-кат. Коломби. — В середу: гр.-кат. Захарій; рим.-кат. Юстина.

— Канцелярія товариства «Просвіта» розіслала Читальням «Просвіти» бланкети на справозданя з їх діяльности за 1900/1 і просить точно виповнити їх і в найкоротшій часі прислати, щоби можна виготовити справозданє з діяльности Товариства за два послідні роки 1900 і 1901.

— **В імя правди.** З Журавна пишуть нам: Отсим почуваю ся до милого обовязку в децим спростувати подану в 196 ч. «Руслана» під з. «Як польовізує ся рускі діти?» Дня 9. вересня відіравив заупокійне богослужене в церкві о. Гошовский, тутешній парох, а о. катехит Лугинський, поїхав на село заступити хорого судю. В костелі богослужене тоді не було, а відбуло ся аж на другий день т. в. 10. с. м. На се богослужене прийшли лишень польскі школярі, а руских школярів сим разом в костелі не було. Що-до п. дир-ктора то таки піддержую передше наведені закиди, що до великої охоти польонізовани руских дітей. Однак він не може ро винуті цілої енергії завдяки о. кат. Лугинському. — *Перелетний.*

(Просимо Хв. Редакцію «Дѣла» повторити се спростоване).

— **Іспит зрілости в учительській муж. семинарії у Львові** в осінім речинці відбув ся під проводом директора учит. жін. семинарії, Зубчевского, дня 13. і 14. с. м. Іспит здали: Адлер Феликс, Баблїх Казимир, Лукасевич Франц, Малавский Мечислав, Маєр Імануїл, Гергович І. Гела Володимир, Майовский Іван, Матвіїв Микола, Полошиневич, Темпак Антін, Семчишин Лука, Угриновский Іван, Вішомирский Мечислав, Закшевский Іван і Войтович Володислав.

— **Енцикліка Св. Отця проти анархістів.** З Риму доносять нам що Св. Отець наміряє видати енцикліку проти анархістів. Папа завіває в ній всі християнські держави до спільної акції в цілях вигублення анархізму. В Ватикані надійте ся, що сим разом голос Папи не проміне без наслідка, бо злочин в Буфальо міг пересвідчити світські власти, що лише з підмогою Церкви можуть станути до борби з анархізмом.

— **25-літній ювілей** істновавя залізничі тарніско-ледюхівської обходжено вчера в Новім Санчі. На ювілей прибув мейстер залізниць Віттек, директор Горошкевич і заступник директора Шукевич та звш 50 урядників краківської дирекції залізниць. По богослуженю в костелі відбуло ся о 1. год. пополудни снідане на двірці гарно прикрашенім, почім міністер Віттек виїхав з дир. Горошкевичом звідти шлях Н. Санч Орле, а о 6. год. вечером поїхав до Закопаного.

— **Нові церкви** після планів п. Нагірного наміряють будувати громади: Хлонівка коло Хоросткова, Солова, Пізанка гніла, Миклашів, Пішничники (деревяну), Стрілска нові, Альфредівка, Вацович, Чортовець (деревяну), Бібрка, Ясениця замківка (деревяну), Скаль, Манайв, Сулятичі, Олексиці (деревяну), Довгомостиска, Дубровица коло Сняви, Біле коло Дунаєва і Новий Санч. — В Пробіжній гусятинського повіта будув ся стараням пароха о. І. Голінатого і парохіян величавя церков мурована о одній куполі і двох вежах коштом около 60 тисяч корон.

— **При архикатедральній церкві св. Юрія** у Львові є чотири мєця для дяківських кандидатів з гарним теноровим голосом. Зголошувати ся треба сейчас для випробованя голосів.

— **В торговельній академії у Відні** (Export-Akademie des k. k. österr. Handels-Museum) будуть відбувати ся вписи звичайних слухачів на 1901/2 рік від 20. до 26. с. м. Вписи надзвичайних слухачів відбудуть ся дня 26. с. м. Програму науки на 1901/2 рік можна одержати даром.

— **Процес о розрухи в Манастирци** покінчив ся в Сяноку увільненем всіх обжалованих селян за публичне насилле і опір урядовій власти. Також увільнено лєничого Барана, котрий мав застрілити одного з селян.

— **Незвичайний прасовий процес** відбуде ся в першій половині жовтвля с. р. перед львівським судом присяжних. Предметом розправи буде звш 30 статей оголошених покійним вже Głos-ом przemysk-им, Naprzod-ом і перепечатаних по часті Kurjer ом lwowsk-им. Акт обжалованя виготовляє радник Шимоневич. Яко обжаловані стануть: Реґер, Колькевич, Вігик, Журавский, Гіншко, Ревакович і Луцик. Обжаловані підняли ся перевести доказ правди що-до кожної з порушених справ, длятого покликано кількадесят свідків, а розправа потрєває від 4. до 18. жовтвля. Того дня розпичне ся другий прасовий процес против Реваковича, Марса і Ференча.

— **Нагороду імени Нобля** (по 200.000 корон) призначено даньскому професорови Ниль Р. Фінсенови і російському фізіолоґови Павловови. Фінсен є творцем інституту для ліченя шкірних недуг при помочи світла.

— **Писателька замітала улицю.** Англійська писателька Адела Спаров мала намір написати повість з робітничого життя. Щоби вірно представити характери своїх героїв, наняла ся до замітання улиць в Лондоні. В убогій одіжці цілими днями витрєвало працювала з товаришками і з'єднала собі у них довіре. По чотирох місяцях повернула за свій столик і богата в досвід написала одну з найгарніших і найінтересніших повістей з життя найнищих кругів льондонського світа.

— **Плинний въздух.** В послідних часах якийсь американський антикар викрив, що в плиннім въздусі легко розпускають ся етеричні олійки і разом з ним улїтають при переході в летній стан. Кілька капелъ рожаного олійку, розпуцені в плиннім въздусі, наповняють цілу балеу салю милим запахом рож. В той самий спосіб можна також витворювати лїсний запах.

— **Роман доньки міністра.** Будапештєнські часописи подають таку історію: Донька бувшого сербского міністра Іовановича втікла з якимсь директором цирковим в Базияша, де перебувала з батьком. Она була в Білгороді заручена з якимсь судією, але батькови, коли він був ще міністром, судія був за малою «партиєю» для доньки. Коли опісля Іованович уступив, наречений не хотів вже женити ся з єго донькою. Донька виїхала з батьком до Базияша і там поза плечима батька зайшла собі з директором перебуваючого там случайно цирку і втікла з ним.

— **Генїяльна вигадка.** Одна з російських часописів розказує про таку «протекцію» на залізницях в Росії: Треба було найти місце для якогось протєгованого молодця, та біда, що такого місця не було. Однак управитель заряду вигадав таке місце. Парішив завести ошадність по борах в сей спосіб, щоби зменшити видаток на пера. Щоби означити тривкість ріжних родів сталевих пер, треба було креовати нову посаду урядника, котрий урядував би в тім фаху. Управитель виготовив проект і предложив єго з мотивами до затвердження зарядови залізниць. В заряді був протектор сєго молодця, підпер ошодно сей проект і зроблено посаду «розелітителя пер» з платнею 75 рублів місячно. Новому урядникови дано кілька пуделок пер, ризу паперу, окремай столик і там почав він урядувати, пишучи раа в-раа: «проба пера, проба пера» і т. д. Коли перо зіпсовало ся, урядник почалив, кілько разів змогло перо виписати «проба пера» і втягає се число до окремої рубрики.

— **Опера за два пенни.** Послідною новостию на поля електричності є телефонічне получене надворної опери в Лондоні з абонентами в найдальших дїльничих міста. За вислуханє цілої опери платить ся всего два пенни, так що навіть найбіднійший може здобути ся на сей видаток. Сю новість ввело льондонське товариство електричності і має вже кілька тисячів абонентів.

— **Чорний герой в Буфальо.** Від часу замаху на президента Мек Кінлія ніхто в Буфальо не набирає ся такої слави, як величезний мурич Джім Паркер, що на виставі в сїм місті є кельнером. Але він і заслужив собі на славу, бо то він був тим, що разом з детективом Ірландом кинув ся на злочинця, котрий два рази стрілив до президента, та поміг єго розброїти. Злочинець хотів ще третій раз стрілити, а детектив вхопив єго за праву руку і не дав стріляти. Тоді мурич Джім Паркер прискочив і не зважаючи цілком на то, що злочинець може єго убити, вхопив за револьвер і вирвав єго з руки. Сенатор Генна подякував єму ошоді особиего при всіх людех, подав єму руку, і сказав, що ціла Америка гордиться єго. Але чорний герой набирає ся не лиш слави, але також і грошій. Американські ентузіясти купують у него на памятку кусники тої одєжи, яку він тоді мав на собі. Навіть гусики від сурдута продав по високій ціні.

— **Що робити при поларечю?** Коли на кім займе ся одіж, треба в такім разі витергати ся всякого протягу, не можна вибігати на ганок або улицю, але кликати о поміч, стоячи на місци. Найліпше є кинути ся на землю і качати ся на ній, бо в той спосіб поломить придуть ся. Щоби приглушити горючу одіж, добре є також кинути на ню мяккий диван. Коли огонь приглушить ся, кладе ся звичайно попареного ва ліжку о позичає ся по лікаря. Останки одіжи, котрі остали ся на тілі, належить пожичками повідрізувати, але не вільно терти ані драпати шкіру. Рани окладає ся опісля ватюю наповною оливою, а не зимними окладами.

— **Поступ часу.** Всео поступає на світї, навіть розбишаки не остають позаду. Доказом на се ужиток роверів при розбишацких нападах. Недавно якийсь розбишака налав на ровері почтовий віз в полудневій Австралії, одбер трєх подорожних, забрав вартісні посилки і утік перед відділом жандармерії, котру вислано за ним в погоню.

— **Ерос** — котру відкрито в 1898. р. — є одинокою планетою, що кружляє межі Марсом а землею. Відєвський астроном Опольдер замітив, що Ерос зміняє свою яєність. При дальших досьвідах в астрономічних обсерваториях в Люгдуні і Тулузі викрито, що Ерос складає ся з двох куль, котрі кружляють около спільного проміру тяжести, а їх величина виносить як 3 : 2. Доси знано лишє подвійні сонця, а межі планетами є се перший случай подвійности.

— **Дрібні вісти.** В Станиславові помер емерит. староста, Юліян Маєвский, в 62. р. життя. — Намісник ґр. Пілїньский повороті з Тернополя, де був на посвяченю нового будинку реальної школи, виїздить нині в урядових справах до Ві-

дня. — В Снятині помер інспектор народних шкіл Франц Клаврий Мрочко, в 45. році життя. — Зі Стрия доносять, що директор тамошної гімназії др Петелєвч зачедужав в Карльсбаді. Управу гімназії обняв проф. Васілевский. — У Львові помер б. повітовий маршалок підгавцький, Юліян ґр. Дунїн Ковіцький, в 72. році життя. — Цісар надав пенсіонованому майстрови ковальському при санітарнім заведеню в Болехові, Іванови Чеппови, срібний хрест заслуги з короною.

— **Вісти з львівської архієпархії.** В пресвітерський дїм до рукополаганя прийаті укінчені богослови: Тим. Васілевич, Вол. Мармош, Вол. Марчак, Ник. Матковський і Григ. Сапрука. — Презенти одержали оо.: Зен. Гутковський з Кутковець на Дулиби дек. ходорівского і Мих. Гаврилович завідатель Стільска, на тую-ж парохію. — Правительство асимінувало дотацію для приватних сотрудників в Лашпичі, Козьовій, Новиці і Вербоці на один рік і в Сушні на два роки. — О. Ілія Андрущиян, сотрудник з Дернова, одержав сотрудництво в Завалозі. — Канон. інституцію одержали оо.: Алекс. Гутковський на Підлипці, Лев Сіліньский на Ражнів, Пав. Дудяк на Дриців, Йос. Гоцький на Струтин нижній і Мих. Горчинський на Фалиш. — В пропозицію уміщені оо.: на Германів Ів. Яблонський, Мар. Клядзінський, Вас. Владичин, Вол. Стернюк і Павло Кульчицкий; на Оброшні: Ник. Левицкий, Ів. Мартинюк-Лотоцкий і Яків Зробек. — Президія намісництва згодила ся на канон. інституцію оо.: Алекс. Мієского на Клецівну, Ник. Романюка на Куропатники і Теод. Муровича на Лопин, а конісгорія визвала їх до канон. інституції. — Конкурсний іспит відбуде ся в днях 5. і 6. падолиста с. р.

— **Родимці!** Памятайте про будову руского театру у Львові!

Телеграми.

Відєнь, 16. вересня. По чотиротижневій перерві відбула ся в суботу міністерьяльна рада, яка маймала ся виключно біжучими справами.

Петербург, 16. вересня. Новости обговорюють з'їзд монархів під Гданьском і зазначають, що поминувши значіне сєго з'їзду для европейского мира, — він посунув знатно зближенє ся межі Росією а Німеччиною.

Гданьск, 16. вересня. У відповідь на промову бурмістра при поданю пугара, цісар Вільгельм виголосив промову, в якій сказав: Вертаю якраз з надзвичайно важної стрічі з моїм приятелем, російським царем. Ся стріча мала вповні вдовольняючий перебіг для нас обох, а утвердила мене в переконаню, що европейский мир для всіх народів на довгий час буде удержаний. Сей факт тішить мене дуже і тим лекшим серцем прибуваю до так хорошого, торговельного міста. Відтак говорив цісар про розвій Гданьска і пив на щастє міста.

Гданьск, 16. вересня. Прибув сюда кн. Чун в переїзді на великі маневри, на які єго запросив цісар Вільгельм.

Кільонія, 16. вересня. Цар Николай прибув сюда о год. 1/2 3 пополудни.

Париж, 16. вересня. Прибув тут російський міністер заграничних справ ґр. Лямбсдорф. На залізничім двірци повитав єго міністер заграничних справ Делькас.

Рим, 16. вересня. Tribuna довідує ся, що королева-вдова Мар'арита вибере ся небавом incognito в подорож по Німеччині, Бельгії і Австрії.

Чикаґо, 16. вересня. В навечере кінчини президента розділено такі плякати: Колиб президент Мек Кінлей помер до год. 10. рано, взиваємо, щоби 100.000 добрих, американських горожан стрітило ся з нами поблизу вязниці, аби всіх находячих ся там анархістів, не виключаючи Еми Гольдман, вивіпати. Йон Перк, Едв. Гафер.

Царгород, 16. вересня. Арештовано тут жєнщину з Сири, у якої при митовій ревізії найдепо пушку з 7 кіл. динаміту. Она звиняє ся, що одержала сю пачку від якогось незнакомого з просьбою, передати єї в Царгороді тому, хто запитає ся за неї.

Новий Йорк, 16. вересня. Страйк робітників сталевих фабрик покінчений вчера. Повномочники обох сторін підписали умову, якої доселі не оповіщєно.

COLOSSEUM Ernesta Thorna,

у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Сонішна.
Небувала, сензаційна програма!
від 16. до 30. вересня 1901.

При співучасті військової музики 80. н. п.

1) **Bonnety**, з тресурою 100 звірять. 2) **Du Cene Trio**, сензаційний акт воздушний з веркальними рефлекторами. 3) **The Wheelers**, найкомічніші американські біциклісти. 4) **Soeurs Fernando**, музична атракція, fin de siecle. 5) **Les Sadiettes**, ексцентричні дуєтетки. 6) Орхестра і рекламограф. 7) **Bianca**, артистична артистка на трапезі. 8) **Richardo з Сальвін**, містичний електричний кіш цвѣти. 9) **Risa Bardi**, лірична співачка. 10) **Elvira**, еквілібристка і трансформація на ливні. 11) **The Gelins**, ексцентрична комічна пантоміна.

Що дня о 8. год. вечером велике представлене. В неділю і свята два представлення. Що п'ятниці **High-Life** представлене. Білети вчасніше можна замовляти і набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

Лекційна комісія

студентів філософичного відділу львівського університету, яка остає під зверхним проводом проф. Твардовского, поручає здібних інструкторів і домових учителів. — Усні зголошення приймають члени комісії щоденно (навіть в неділі і свята) на університеті (І п. Сала VIII) межі 12 год. — Адреса: Лекційна комісія студентів філософичного відділу, Львів, Університет.

Дешевим і гарним дарунком

при всяких нагодах,

яко гарна прикраса комнат і картини: **Верецагіна, Шевченко в домини і Сластьона, Шевченкова могила.**

Можна дістати через адміністрацію „Руслан“ з пересилкою за 1 кор. 60 сот.

З ЖИВОГО І МЕРТВОГО

новелі

Евгена Мандичевского

дістати можна в руских книгарнях і у автора

площа Академічна ч. 4. П. поверх, по ціні 1 кор. за брошурований і 1 к. 30 сот. за оправлений примірник.

Перший і другий річник

„Літературно-Наукового Вістника“

можна набути дешево. Зголошення приймає Редакція.

— РІК ЗАСНОВАННЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕР“

Львів, ринок ч. 10. (дім >Просьвіти<).

одиноке руске товариство асекураційне, обезпечє будинки і всі предмети движими против огневих шнід

„Дністер“ припоручил Пресоєвьящ. Ординарияти Всеч. Духовенству і вірши всіх трех Епархій

Фонд гаранційні „Дністра“ з днем 31 грудня 1900.

Фонд резервовий	311 540 кор 11 сот	разом 520 406 кор. 65 сот
Резерва преміи	171 942 „ „	
Резерва спеціальна	6 000 „ „	
Фонд емеритальний	30 924 „ 54 „	

Тарифи „Дністра“ уміровані Надвизка річна розділяє ся між членів в формі зворотів За рік 1900 дістають члени 8% звороту в преміи

„Дністер“ виплатив до 31 грудня 1900 відшкодовань 2 120 834 кор Шкод. ліквідують ся безпробовочно в присутності Делегата і 2 членів

Поліси „Дністра“ приймають при позичках гіпотечних Банк крайвий і Каса ощадности у Львові, Коломи, Самборі, Долині, Святині, Городенці, Тереховлі, Залісках, Городку і Богородчанах

МА ЖИТЕ треба обезпечитись тільки через „Дністер“ в Товаристві взаїмн обезпеч. в Кракові; в таких обезпечень через „Дністер“ іде часть провізії на рускі публичні добродійні цілі: поліси і квіти видає Краківське Товариство рускі

„Дністер“ пошукує спосібних агентів, особливо в селан господарів в окрестностях, де ще нема бльвицько агенцій „Дністра“. Агенти заробили вже 274 984 кор провізії

Зголошення о агенції треба вносити до Дирекції у Львові

Селяне! убігайте ся тільки о агенції „Дністра“.

Від огню обезпечайте ся тільки в „Дністрі“.

На житє обезпечайте ся тільки через „Дністер“.

Всілякі

КУПОНИ

вильосовані

цінні папери

виплачує без потручення

провізії або коптів

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ

Гіпотечного.

Розклад поїздів залізничних обовязуючий від 1-го мая 1901.

(Прїїзд і відїзд поданий після часу середно-європейского).

Поїзд	до Львова	Поїзд	зі Львова
п. сп. особ.		посп. особ.	
приходить о годині		відходить о годині	
6:10	з Кракова, Берліна, Варшави, Відня	6:25	до Станиславова, Підвисокого, Потутор
6:20	з Чернівців (Іцкан, Галаці), Гусятина	6:30	до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний
6:46	з Брухович, шод. від 16. мая до 15. вер. вк.	6:43	„ „ „ дв. Підзамче
7:45	з Янова	6:35	до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава
7:40	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче	8:30	до Кракова (Відня, Варшави), Берліна
8:03	на дв. головний	2:55	до Скольного, до Лавочного (1. зпп. до 15. вер. до Янова)
8:10	з Лавочного (Пешту) Калуша, Сянока	9:00	до Скольного, до Лавочного (1. зпп. до 15. вер. до Янова)
8:15	з Соєвля, Рави рускої	9:15	до Підволочиск, Бродів, Гусятина дв. Підзамче
1:35	8:50 з Кракова, Відня, Варшави, Пешту, Берліна	9:25	до Скольного, до Лавочного (1. зпп. до 15. вер. до Янова)
11:45	з Ряшова, Любачова, Самбора	9:42	до Сокаля, Белзця, Рави рускої і Любачова
11:55	зі Станиславова (Кересмезе, Потутор)	10:20	до Чернівців
12:55	з Янова	10:25	до Янова від 1. мая до 15. вересня в неділі і свята
1:10	зі Скольного, Калуша, Хирова з Лавочного від 1. черв. до 15. вер.	1:25	до Брухович від 16. мая до 16. вересня в неділі і свята
3:14	з Брухович (16. мая до 15. вер. в нед. і св.)	2:15	до Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.
4:40	зі Самбора, Борислава, Стрия	3:15	до Янова щоденно від 16. мая до 30. вер.
2:20	1:11 з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підзамче	3:26	до Брухович шод. від 16. мая до 15. вер.
2:35	5:35 „ „ на дв. голов.	3:30	до Ряшева, Хирова, Любачова
1:45	5:50 з Кракова		
	5:40 з Чернівців, Іцкан		
	6:00 з Сокаля, Белзця і Любачова		
НІЧ			
8:40	7:36 з Брухович (16. мая до 15. вер. в нед. і св.)	12:45	6:10 до Станиславова
2:31	8:50 з Брухович від 16. мая до 15. вересня шод.		6:20 до Кракова (Відня, Берліна, Варшави)
12:15	9:41 з Янова від 1. мая до 15. вер. щоденно		6:30 до Янова від 1. мая до 15. вер. т. в дні б. а від 16. вер. до 30. цвѣт. 1902 щоденно
	9:20 з Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і св.)		6:35 до Лавочного (Пешту) Калуша, Хирова
	9:50 з Кракова (Відня, Берліна), Ясла, Розвадова		7:10 до Тернополя, Бродів дв. ець головний дворець Підзамче
	9:40 з Чернівців, Букарешту		7:25 до Сокаля і Рави рускої
	10:20 з Лавочного (Пешту) Хирова, Калуша		7:52 до Брухович (13. мая до 16. в р. в нед. і св.)
	10:20 з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підзамче		9:30 до Янова від 1. мая до 15. вересня
	10:02 „ „ на дв. голов.		10:30 до Чернівців і Іцкан
	3:12 з Підволочиск Копичинець на дв. Підзамче		11:00 до Кракова, Відня, Варшави
	3:35 „ „ на дворець головний		11:10 до Підволочиск, Бродів дв. головний
			11:32 до Янова від 1. мая до 15. вересня
			4:15 до Кракова, Відня, Берліна, Самбора
			4:45 до Брухович від 16. мая до 15. вер. шод

ЗАМІТКА: Гога нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано.

Час середно-європейскій рівнить ся від часу львівского о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейского = 12 год. 36 мин. часу львівского. — В місті видають білети їзди: Звичайні білети агенція часописній Ст. І. Соколовского в пасажи Гавсманна ч. 9. від 7. год. рано до 8. вечером, а білети звичайні і всікі інші, тарифи, ілестровані провідники, розклади їзди і т. п. бюро інформаційне ц. к. залізниць державних (ул. Красньох ч. 5. в подвійю, сходи П. двері ч. 52) в урядових годинах (8—3 а в свята 9—12).

За певну і добру льокацію поручаємо

- 4 1/2% листи гіпотечні
- 4% листи гіпотечні коронові
- 5% листи гіпотечні преміювані
- 4% листи товариства кредитового земского
- 4 1/2% листи Банку краєвого
- 5% облігації Банку краєвого
- 4% позичку краєву
- 4% облігації пропінацийні

і всілякі ренти державні

Ті папери продаємо і купуємо по найточнішим курсі деннім.

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ
Гіпотечного